

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра психології і педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Л.Л. Станіславова

29 серпня 2019 р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна ПсиходіагностикаОсвітньо-професійна програма ПсихологіяРівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Сургунд Наталія Анатоліївна
Профайл викладача	http://psy.khnu.km.ua/surgund-nataliya-anatoliyivna/
E-mail викладача(ів)	Surgund1@ukr.net
Контактний телефон	+380682137495
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=846
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: понеділок, 5-та пара, аудиторія 3-320а; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	2	3	7	210	102	34	68			108				+

Анотація дисципліни

Психодіагностика сприяє формуванню у студентів теоретичних знань та практичних вмінь і навичок професійної роботи психолога в усіх сферах практичної діяльності в умовах: дошкільних закладів, навчальних закладів середньої, професійно-технічної та вищої освіти усіх рівнів, різноманітних установ, організацій, підприємств тощо як державної, так і недержавної форм в усіх сферах та галузях діяльності. Знання, розуміння та впровадження принципів, методів, форм організації процесу психодіагностики людини дозволить студентам у майбутній професійній діяльності встановлювати ефективну взаємодію з людьми різних вікових категорій, ефективно проводити психодіагностичні дослідження з постановкою психодіагностичного діагнозу, здійснювати психодіагностичний моніторинг та прогнозування.

Дисципліна викладається для студентів денної/заочної форм навчання за спеціальністю 053 «Психологія». При викладанні дисципліни використовуються традиційні та сучасні технології, зокрема: лекції (з використанням мультимедійних технологій навчання, методів проблемних ситуацій, зворотнього зв'язку); лабораторні заняття (з використанням методів демонстрування, практичних психодіагностичних ситуацій, рольових ігор), самостійна робота (презентація, мультимедійне ілюстрування навчального матеріалу).

Пререквізити: Загальна психологія, Основи психолого-педагогічних досліджень, Інформаційно-комунікаційні технології; **кореквізити:** Психологія особистості, Робота психолога з сім'єю, Основи психологічного консультування, Основи психологічної корекції, Робота психолога з дітьми різного віку, Психодіагностична практика, Психокорекційна практика, Переддипломна практика, Атестаційний екзамен. Кваліфікаційна дипломна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного вирішувати професійні психодіагностичні завдання в усіх сферах практичної діяльності в умовах : дошкільного виховання, навчальних закладів середньої, професійно-технічної та вищої освіти усіх рівнів, різноманітних установ, організацій, підприємств тощо як державної, так і недержавної форм в усіх сферах та галузях діяльності.

Завдання дисципліни. Формування загальних та спеціальних компетентностей щодо вміння вчитися та оволодівати сучасними знаннями, практичними вміннями та навичками, зокрема і в сфері психодіагностики; застосування набутих знань у практичних ситуаціях роботи психолога-психодіагноста; навичок самостійної роботи; володіння психодіагностичним інструментарієм; вміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері психодіагностичної практики.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: досконало **володіти** психодіагностичною термінологією та основними поняттями; **аналізувати та пояснювати** психічні явища, **ідентифікувати** психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; **обґрунтовувати** власну позицію, **робити самостійні висновки** за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел; **формулювати** мету, завдання дослідження, **володіти навичками** збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження; бути здатним **розв'язувати** складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психодіагностичної практики, що передбачають комплексне застосування основних психологічних теорій та методів. Студент повинен **уміти**: самостійно **обирати** та **критично опрацювати**, здійснювати аналіз та узагальнення психологічної інформації з різних джерел; **застосовувати** надійний та валідний психодіагностичний інструментарій дослідження; **самостійно планувати, організувати та здійснювати** психодіагностичне дослідження структури особистості, когнітивної сфери особистості, інтелектуального розвитку особистості, типу темпераменту особистості, рис характеру, акцентуацій; **рефлексувати та критично оцінювати** достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, **формулювати** аргументовані висновки; **змістовно інтерпретувати** отримані результати; **дотримуватись норм** професійної етики психодіагноста.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Психодіагностика як наука і практична діяльність. Історія виникнення. Етичний Кодекс психодіагноста	Вивчення і застосування в професійній діяльності психолога принципів і норм Етичного Кодексу. Етичний Кодекс психодіагноста	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до УО.	4	[1] с. 9-31, [2] с. 3-18; [4] с. 14-35, 54-58; [7] с. 3-13, 20-25, 291-292; [8] с. 5-11
2	Методи психодіагностики, їх класифікація	Практичне відпрацювання прийомів і методів діагностики уваги (методики вибіркості уваги, П'єрона-Рузера, таблиці Шульте, червоно-чорна таблиця Шульте-Горбова)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО).	4	[1] с.31-60; [2] с.19-31; [4] с.117-123; [7] с. 27-45; [8] с.11-20
3	Вимоги до побудови і перевірки психодіагностичних методик. Надійність, валідність, стандартизація.	Застосування прийомів і методів діагностики уваги (методика Коректурна проба)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО).	4	[1] с.62-120; [2] с.31-51; [4] с.5-77; [7] с.45-65; [8] с.20-26
4	Проблема психодіагностики когнітивної сфери особистості	Застосування прийомів і методів діагностики уваги.	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО).	6	[2] с.104-109; [8] с.26-31; [22] с.56-62, 157-216, 270-21, 411-417; [41] с.211-230

5	Методи психодіагностики уваги та особливості їх застосування	Практичне відпрацювання прийомів і методів діагностики мислення (методики : Виключення; Аналогії (Прості та Складні), Виявлення суттєвих ознак, та ін.	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО)..	6	[3] с.314-319, 372-377; [8] с.31-37; [22] с.73-80, 173-179, 273-277, 412-417; [24]с.125-127; [33] с.36-72
6	Методи психодіагностики уваги та особливості їх застосування.	Практичне відпрацювання прийомів і методів діагностики мислення на основі субтестів методики ШТРР	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО)..	6	[2] с.107-123; [8] с.37-42; [22] с.73-83, 173-179, 273-277, 412-417; [24]с.125-127; [33] с.36-72; [41] с.211-223
7	Методи психодіагностики мислення та особливості їх застосування	Застосування в психодіагностичній діяльності психолога методів і прийомів дослідження пам'яті (методики: О.Р.Лурії, Піктограма, Дослідження обсягу короткочасної пам'яті та ін.)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО)..	6	3] с.336-340; [8] с.42-48; [22] с.96-116, 198-216, 281-321; [33] с.77-127
8	Методи психодіагностики пам'яті та особливості їх застосування	Застосування в психодіагностичній діяльності психолога методів і прийомів дослідження пам'яті (методики дослідження осередкованого та безпосереднього запам'ятовування , дослідження переважаючого типу запам'ятовування та ін.)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО).	6	[2] с.104-109; [8] с.26-31; [22] с.56-62, 157-216, 270-281
9	Методи психодіагностики відчуття і сприймання та особливості їх застосування	Відпрацювання прийомів і методів діагностики особливостей відчуття та сприймання	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ТК).	6	[3] с.320-324, 329-333; [8] с.52-63; [22] с.65-73; [25] с.207-227
10	Психодіагностика інтелекту. Сучасні підходи до дослідження інтелекту	Методи психодіагностики інтелекту (методика Шкільний тест розумового розвитку (ШТРР)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО)..	6	[1] с.163-182; [2] с.137-141; [4] с.133-147; [7] с.65-69; [8] с.63-72
11	Методи психодіагностики інтелекту та креативності	Методи психодіагностики інтелекту (тест структури інтелекту Р.Амтхауера)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО)..	8	[1] с.185-195; [2] с.141-146; [4] с.145-147, 169-176; [6] с.20-213; [8] с.72-80

12	Розумовий розвиток і інтелект. Вікова норма розумового розвитку.	Методи психодіагностики інтелекту (методики: КВТІ Р.Кеттела, Прогресивні матриці Д.Равена).	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО).	6	[7] с.84-90; [8] с.80-87; [12] с.114-140; [22] с.164-173; [25] с.125-142
13	Готовність до школи та методи її психодіагностики.	Психодіагностика креативності. Тест Торренса	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО)..	6	[1] с.322-333; [2] с.107-123; [8] с.87-94; [22] с.152-164; [41] с.211-231
14	Вивчення особистості в психодіагностиці.	Психодіагностика темпераменту, характеру та акцентуацій (методики Стреляу, Айзенка)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО).	6	[1] с.196-201; [2] с.147-165; [4] с.194-210; [8] с.94-108; [22] с.223-259, 321-380, 452-479
15	Психодіагностика мотиваційної сфери особистості	Психодіагностика темпераменту, характеру та акцентуацій (опитувальники Леонгарда-Шмишека, ПДО А.Лічка)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО).	10	[1] с.265-273; [2] с.18-202; [3] с.214-220; [4] с.210-218; [8] с.108-114
16	Психодіагностика темпераменту, характеру та акцентуацій	Застосування опитувальника ММРІ з метою психодіагностики особистості	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (ПО)..	10	[1] с.211-231; [2] с.226-251; [3] с.224-232, 402-417; [8] с.114-122; [22] с. 123-144, 223-259, 321-30; [30] с.78-182
17	Психодіагностика психічних станів особистості	Психодіагностика емоційних станів особистості (опитувальник Тейлора, тест Люшера)	Опрацювання теоретичного та практичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до ЛР та контролю матеріалу (УО). Підготовка до іспиту.	4	[2] с.202-224; [3] с.220-225, 395-422; [4] с.232-240; [8] с.122-132; [31] с.14-17, 59-77, 82-110

Примітка: * Лекції проводяться щотижня – дві години, лабораторні роботи – по чотири години щотижня; ТК – тестовий контроль.; ЛР – лабораторна робота; ПО – письмове опитування; УО – усне опитування

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відзвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>). Виконуючи самостійну роботу з дисципліни, студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт. Оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання складається з таких елементів: усне опитування, письмове опитування, тестовий контроль, семестровий контроль (іспит). Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав семестровий контроль (іспит), вважається невстигаючим.

Для лабораторних занять встановлюється обов'язковий мінімум оцінок, які має отримати студент впродовж семестру, щоб виконати програму дисципліни. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється усним опитуванням, письмовим опитуванням і тестуванням. Робота, виконана відповідно до термінів навчального графіку, оцінюється відповідно до якості виконаної роботи. Робота, представлена для перевірки після закінчення термінів її захисту, але в межах атестації, оцінюється на один бал нижче. Робота, представлена для перевірки після атестації, оцінюється не вище «задовільно».

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Тестовий контроль	Самостійна робота (звіт з ЛР)	Семестровий контроль (іспит)
Письмове, усне опитування				
ЛР 1-8	ЛР 10-17	ЛР 9	ЛР1-ЛР17	1
ВК:	0,2	0,2	0,2	0,4

Умовні позначення: ЛР – лабораторна робота; ВК – ваговий коефіцієнт.

Критерії оцінювання за видами робіт

Письмове опитування, усне опитування

Оцінювання знань студентів під час захисту лабораторних робіт здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Звіт з лабораторної роботи

Оцінювання звіту з лабораторної роботи здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	<i>Оформлення</i> – охайне та естетичне, представлені усі елементи лабораторного дослідження. <i>Представлено процедуру дослідження</i> (відповіді, графіки, розрахунки тощо). У висновках до кожної методики вказується числовий показник досліджуваного явища та коротко подається його прояв у психологічному портреті досліджуваного. <i>Висновки до роботи в цілому</i> повинні містити узагальнені дані за всім проведеним психодіагностичним дослідженням з визначенням тих індивідуальних особливостей досліджуваного, що проявилися у цьому обстеженні найбільш часто і/або з найвищими та найнижчими показниками.
Добре	<i>Оформлення</i> - представлені усі елементи лабораторного дослідження, але є окремі зауваження до оформлення, неточності у графічному представленні результатів. У висновках до кожної методики вказується числовий показник досліджуваного явища, але є окремі неточності або помилки (не більше 2-3). <i>Висновки до роботи в цілому</i> повинні містити узагальнені дані за всім проведеним психодіагностичним дослідженням з визначенням тих індивідуальних особливостей досліджуваного, що проявилися у цьому обстеженні найбільш часто і/або з найвищими та найнижчими показниками. Студент у звіті допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	<i>Оформлення</i> – наявні виправлення та закреслення. Елементи оформлення лабораторної роботи не прописані. <i>Процедура дослідження представлена</i> , але неповно. Немає висновків до кожної методики або загального висновку. У висновках представлені тільки числові показники без їх аналізу.
Незадовільно	<i>Оформлення</i> неохайне. <i>Процедура дослідження</i> не представлена взагалі або представлена у дуже спрощеному вигляді (тільки окремі відповіді, відсутні графіки і розрахунки). Висновки до кожної методики відсутні, відсутній загальний висновок.

Тестовий контроль

Тестування відбувається письмово. На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Кожний тематичний тестовий контроль містить 10 завдань. Вірна відповідь за кожне завдання оцінюється в один бал. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, наведена у таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0–4	5–7	8–9	10
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Якщо студент отримав незадовільну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Семестровий контроль (іспит)

Семестровий контроль (іспит) відбувається у письмовій формі. Після перевірки письмової роботи викладач може запитати студента про зміст тої чи іншої відповіді.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання, п'ять тестових завдань та одне завдання практичного характеру. Кожне завдання оцінюється за чотирибальною інституційною шкалою. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як середньоарифметичне з усіх завдань та округлюється відповідно до інституційної шкали.

Оцінювання теоретичних завдань. При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію.

Критерії оцінювання теоретичних завдань

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі, грамотно, логічно і обґрунтовано відповів на поставлені теоретичні питання, вміло використовуючи понятійний апарат. При відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Добре	Зміст питань розкрито повно, показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але твердження не завжди обґрунтовані, у змісті і формі питань є окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.

Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді.
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний.

Оцінювання тестового завдання. Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом відбору правильної відповіді із запропонованих. Завдання не передбачають виходу за межі чітко окресленого кола понять і допускають лише одну правильну відповідь. За кожну правильну відповідь нараховується один бал. Максимальна кількість балів за тестове завдання – 5.

Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Оцінювання практичного завдання. Професійна спрямованість практичного завдання передбачає вміння творчо застосовувати набуті знання та навички, передбачати та вирішувати проблемні ситуації, які можуть зустрітись в майбутній професійній діяльності.

Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент повно і правильно, грамотно і логічно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав детальні і обґрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Студент повно і правильно відповів на питання практичного завдання, використовуючи теоретичні знання, написав правильні, але недостатньо детальні і недостатньо обґрунтовані висновки. У відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Студент неповно відповів на питання практичного завдання, у відповіді допустив неточності і суттєві помилки. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
Незадовільно	Студент не відповів або відповів неправильно на питання практичного завдання, не зміг використати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань.

Підсумкова оцінка за семестр згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75 – 5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь і навичок.
B	4,25 – 4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75 – 4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25 – 3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00 – 3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання.
FX	2,00 – 2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.
F	0,00 – 1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна робота і повторне вивчення дисципліни.

1. Акцентуації характеру за типологією А. С. Лічка. Характеристика, процедура та аналіз результатів.
2. Бесіда та інтерв'ю як методи психодіагностичного дослідження.
3. Виникнення тестів інтелекту. Коефіцієнт інтелекту IQ. Тести Біне-Симона та Станфорд-Біне.
4. Джерела та історія розвитку психодіагностики як науки.
5. Діагностика рівня розумового розвитку за допомогою тесту ШТРР. Загальна характеристика тесту, процедура проведення і обробки результатів.
6. Діагностика інтелекту за допомогою культурно-вільного тесту Кеттела. Загальна характеристика тесту, процедура проведення і обробки результатів.
7. Діагностика інтелекту за допомогою тесту Д. Векслера. Загальна характеристика тесту, процедура проведення і обробки результатів.
8. Діагностика рівня розумового розвитку за допомогою тесту “Прогресивні матриці” Равена. Загальна характеристика тесту, процедура проведення і обробки результатів.
9. Діагностика розумового розвитку дитини за допомогою тесту Ф.Гудінаф “Малюнок людини”. Загальна характеристика тесту, процедура проведення і обробки результатів.
10. Діагностика структури інтелекту за допомогою тесту Р.Амтхауера. Загальна характеристика тесту, процедура проведення і обробки результатів.
11. Загальна характеристика методів психодіагностики міжособистісних стосунків.
12. Загальна характеристика методів психодіагностичного дослідження зорової пам'яті. Різновиди стимульного матеріалу.
13. Загальна характеристика методів психодіагностичного дослідження слухової пам'яті.
14. Загальна характеристика проєктивних методик: тесту Роршаха, ТАТ.
15. Психодіагностичне розуміння інтелекту і розумового розвитку.
16. Кольоровий тест М. Люшера. Характеристика, процедура проведення, аналіз результатів.
17. Методика “Виключення понять”. види стимульного матеріалу та аналіз результатів. Інструкція, процедура проведення,
18. Методика “Класифікація понять”. Інструкція, процедура проведення і аналіз результатів.
19. Методики “Компаси” та “Шкали приладів”. Інструкція, процедура проведення і аналіз результатів.
20. Методика дослідження особливостей сприймання часу.
21. Дослідження уваги за допомогою таблиць Шульте.
22. Дослідження креативності за допомогою тесту Торренса. Інструкція, процедура проведення, аналіз результатів.
23. Методика “Тлумачення прислів'я” та “Співвідношення прислів'я і фрази”. Характеристики, процедури проведення і аналіз результатів.
24. Методика “Утворення штучних понять”. Характеристика, процедура проведення і аналіз результатів.
25. Методика Еббінгауза “Заповнення пропусків у розповіді”. Інструкція, процедура проведення і аналіз результатів.
26. Дослідження особистості за допомогою методики ММРІ. Загальна характеристика, процедура проведення та аналіз результатів.
27. Методика О. М. Бернштейна “Складання малюнків з частин”. Характеристика, процедура проведення, аналіз результатів.
28. Методика опосередкованого запам'ятовування О. М. Леонтьєва. Інструкція, процедура проведення, аналіз результатів.
29. Дослідження уваги за допомогою методики П'єрона-Рузера. Інструкція, процедура проведення, аналіз результатів.
30. Дослідження за допомогою методик “Аналогії” та “Складні аналогії”. Інструкції, процедури проведення, види стимульного матеріалу та аналіз результатів.
31. Методики “Порівняння понять”, “Протилежності”. Характеристики, процедури проведення і аналіз результатів.
32. Методики дослідження механічної пам'яті. Характеристики, процедури проведення, аналіз результатів.
33. Особливості психодіагностики дітей дошкільного віку.
34. Особливості психодіагностики дітей молодшого шкільного віку.
35. Особливості психодіагностики дітей середнього і старшого шкільного віку.
36. Поняття “проєкції” в психодіагностиці. Види проєктивних методик. Класифікація по Л. Ф. Бурлачуку.
37. Поняття акцентуації. Типологія К. Леонгарда. Психодіагностичне дослідження акцентуації за допомогою опитувальника Шмишека.
38. Поняття валідності тесту. Види валідності. Критерії валідації.
39. Поняття готовності дитини до навчання, його компоненти і діагностика.
40. Поняття надійності тесту. Види надійності.
41. Проблема психодіагностики інтелекту. Моделі інтелекту.
42. Психодіагностика мотиваційної сфери особистості. Загальна характеристика методів дослідження.
43. Психодіагностика особистості за допомогою тесту “Незавершені речення”. Характеристика, процедура проведення, аналіз результатів.
44. Психодіагностика психічних станів особистості. Методика Спілбергера-Ханіна. Характеристика, процедура та аналіз результатів.

45. Психодіагностика темпераменту. Загальна характеристика методик дослідження темпераменту.
46. Психодіагностика тривожності. Загальна характеристика методів виявлення тривожності.
47. Психодіагностика як наука і практична діяльність.
48. Психодіагностичне дослідження за допомогою методики “Дослідження продуктивності уяви”. Процедура проведення та аналіз результатів.
49. Психодіагностичне дослідження за допомогою методики “Коректурна проба” Бурдона. Процедура проведення та аналіз результатів.
50. Психодіагностичне дослідження за допомогою методики “Піктограми”. Процедура проведення та аналіз результатів.
51. Психодіагностичне дослідження за допомогою методики “Рахунок і відрахування за Крепелінім”. Процедура проведення та аналіз результатів.
52. Психодіагностичне дослідження за допомогою методики О. М. Бернштейна “Послідовність розвитку сюжету за серією малюнків”. Процедура проведення і аналіз результатів.
53. Психодіагностичне дослідження за допомогою методики О. Р. Лурії “Запам’ятовування 10 слів”. Інструкція. Процедура проведення і аналіз результатів.
54. Психодіагностичне дослідження за допомогою таблиці Шульте-Горбова. Процедура проведення та аналіз результатів.
55. Психодіагностичне дослідження за методикою “Дослідження творчої уяви”. Процедура проведення і аналіз результатів.
56. Спостереження та співбесіда як метод психодіагностичного дослідження.
57. Стандартизація. Поняття статистичної норми і вибірки стандартизації.
58. Психодіагностичне дослідження за допомогою тесту “Неіснуюча тварина”. Процедура проведення і аналіз результатів.
59. Тест зорової ретенції Бентона. Інструкція, процедура проведення і аналіз результатів.
60. Тест Мейлі. Інструкція, процедура проведення і аналіз результатів.
61. Тест шкільної зрілості Я. Йірсека, методики А. Венгера, Д. Ельконіна та інш. Інструкції, процедури проведення і аналіз результатів.
62. Характеристика методів психодіагностики особливостей мислення.
63. Характеристика методів психодіагностики особливостей сприймання.
64. Характеристика методів психодіагностики особливостей уваги.
65. Характеристика методів психодіагностики уявлень і уяви.
66. Характеристика опитувальників Г. Айзенка ЕРІ, МРІ, РЕН. Процедура та аналіз результатів.
67. Характеристика основних груп методів психодіагностики пам’яті.
68. Класифікація методів психодіагностики. Загальна характеристика.
69. Діагностика інтелекту за допомогою КВТІ Кеттела.
70. Діагностика розумового розвитку школяра за допомогою тесту ШТРР.
71. Діагностики тривожних станів у дітей.
72. Діагностика агресивності за допомогою методики Басса–Дарки.
73. Етичні принципи психодіагностичної діяльності психолога.

Рекомендована література

Основна література

1. Галян І. М. Психодіагностика : навч. посіб. / І. М. Галян. – 2-ге вид., стереотип. – Київ : Академвидав, 2011. – 464 с.
2. Корольчук М. С. Психодіагностика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Корольчук, В. І. Осюдло ; за заг. ред. М. С. Корольчука. – Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2004. – 400 с.
3. Корольчук М. С. Теорія і практика професійного психологічного відбору : навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. – Київ : Ніка-Центр, 2012. – 536 с.
4. Моргун В. Ф. Основи психологічної діагностики : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Ф. Моргун, І. Г. Тітов. – 3-тє видання. – Київ : Видав. Дім «Слово», 2013. – 464 с.
5. Поліщук С. А. Методичний довідник з психодіагностики : навч.-методич. посіб. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2009. – 442 с.
6. Бодалев А. А. Общая психодиагностика / А. А. Бодалев, В. В. Столин. – СПб. : Речь, 2006. – 440 с.
7. Психологическая диагностика : учеб. пособ. / под ред. К. М. Гуревича. – М. : РАО, 2007. 304 с.
8. Сургунд Н. А. Психодіагностика : методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни для студентів спеціальності “Психологія” / Н. А. Сургунд. – Хмельницький : ХНУ, 2016. – 163 с.

Додаткова література

9. Анастаси А. Психологическое тестирование / А. Анастаси, С. Урбина. – Санкт-Петербург : Питер, 2000. – 688 с.
10. Беседин А. Н. Книга практического психолога. В 2-х т. / А. Н. Беседин, И. И. Липатов, А. В. Тимченко. – Харьков : РИП “Оригинал”, Фортуна-пресс, 1996. – Т.1. – 302 с., Т.2. – 424 с.
11. Блейхер В. М. Психологическая диагностика интеллекта и личности / В. М. Блейхер, Л. Ф. Бурлачук. – Киев : Вища школа, 1998. – 140 с.

12. Блейхер В. М. Патопсихологическая диагностика / В. М. Блейхер, И. В. Крук, С. И. Боков. – Ростов на Дону : Феникс, 1996. – 448 с.
13. Боухал М. Психология в медицине / М. Боухал, Р. Конечный. – Прага : Авиценум, 2008. – 402 с.
14. Бурлачук Л. Ф. Введение в проективную психологию / Л. Ф. Бурлачук. – Киев : Вика-Центр, 1997. – 128 с.
15. Бурлачук Л. Ф. Психодиагностика личности / Л. Ф. Бурлачук. – Киев : Здоровья, 1989. – 169 с.
16. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л. Ф. Бурлачук, С. М. Морозов. – Санкт-Петербург : Питер, 1999. – 528 с.
17. Гильяшева И. Н. Опросники как метод исследования личности / И. Н. Гильяшева // Методы психологической диагностики и коррекции в клинике. – Львов : Медицина, 1983. – С. 62–81.
18. Диагностика психического развития / Под ред. Й. Шванцары. – Прага : Авиценум, 2008. – 388 с.
19. Елисеев О. П. Конструктивная типология и психодиагностика личности / О. П. Елисеев. – Псков : Псковский ОИУУ, 1994. – 280 с.
20. Крыжановская Л. М. Психология мышления / Л. М. Крыжановская. – Москва : Психолог, 1996. – 343 с.
21. Кулагин Б. В. Основы профессиональной психодиагностики / Б. В. Кулагин. – Львов : Медицина, 1984. – 216 с.
22. Немов Р. С. Психология. В 3-х кн. – Кн. 3.: Психодиагностика : учеб. для студ. высш. учеб. заведений / Р. С. Немов. – 4-е изд. – Москва : ВЛАДОС, 2006. – 631 с.
23. Максимова Н. Ю. Основы дитячої патопсихології / Н. Ю. Максимова, К. Л. Мілютина, В. М. Піскун. – Київ : Перун, 1999. – 464 с.
24. Менделевич В. Д. Клиническая и медицинская психология / В. Д. Менделевич. – Москва : МЕДпресс, 1999, 2001. – 592 с.
25. Мягков И. Ф. Медицинская психология: пропедевтический курс : учеб. для вузов / И. Ф. Мягков, С. Н. Боков, С. И. Чаева. – 2-е изд. – Москва : Медицина, 2003. – 320 с.
26. Немов Р. С. Основы психологического консультирования / Р. С. Немов. – Москва : Просвещение; ВЛАДОС, 1999. – 394 с.
27. Носс И. Н. Руководство по психодиагностике / И. Н. Носс. – Москва : Изд-во Ин-та психотерапии, 2005. – 688 с.
28. Панок В. Основы практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева. – Київ : Либідь, 1999. – 536 с.
29. Практикум по психодиагностике. Дифференциальная психометрика / под ред. В. В. Столина, А. Г. Шмелева. – Москва : МГУ, 2004. – 146с.
30. Психопатии и акцентуации характера у подростков / А. Е. Личко. – Львов : Медицина, 2003. – 244 с.
31. Практическая психодиагностика. Методики и тесты : учеб. пособие / Под. ред. Д. Я. Райгородского. – Самара : ИД “Бахрах-М”, 2002. – 672 с.
32. Романова Е. С. Графические методы в психологической диагностике / Е. С. Романова. О. Ф. Потемкина. – Москва : Дидакт, 2002. – 256 с.
33. Рубинштейн С. Я. Экспериментальные методики патопсихологии и опыт применения их в клинике / С. Я. Рубинштейн. – Москва : Апрель-Пресс, Изд-во ин-та психотерапии, 2004. – 224 с.
34. Русалов В. М. Опыт построения опросника для оценки индивидуально-психологических характеристик темперамента / В. М. Русалов // Социально-психологические и нравственные аспекты изучения личности. – Москва : ИПАН, 2008. – С. 84-94.
35. Скребец В. А. Психологическая диагностика / В. А. Скребец. – Киев : МАУП, 1999. – 116 с.
36. Собчик Л. Н. Стандартизированный многофакторный метод исследования личности. *СМИЛ* (ММРІ) / Л. Н. Собчик. – Санкт-Петербург : Речь, 2000. – 219 с.
37. Соколова Е. Т. Проективные методы исследования личности / Е. Т. Соколова. – Москва : МГУ, 2000. – 174 с.
38. Справочник практического психолога. Психодиагностика / Под общей ред. С. Т. Посоховой. – Москва : АСТ ; Санкт-Петербург : Сова, 2005. – 139 с.
39. Уніят С. Вибір професії, або задача з багатьма невідомими / С. Уніят, С. Комінко. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. – 87 с.
40. Херсонский Б. Г. Пиктограмма как метод изучения личности в норме и при некоторых психических заболеваниях / Б. Г. Херсонский. – Санкт-Петербург, 2004. – 120 с.
41. Шмелев А. Г. Основы психодиагностики : учеб. пособ. для студ. педвузов / А. Г. Шмелев. – Москва, Ростов-на-Дону : Феникс, 2006. – 542 с.